

Załącznik do Uchwały Nr 107/Z/2013
Zarządu Łużyckiego Banku Spółdzielczego w
Lubaniu z dnia 04.07.2013 r.

Rok założenia 1950

**INFORMACJA DOTYCZĄCA ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ
ŁUŻYCKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W LUBANIU
PODLEGAJĄCA UJAWNIENIOM (III FILAR)
NA DZIEŃ 31.12.2012r.**

1. Wprowadzenie
 - 1.1. Informacje ogólne o Banku
 - 1.2. Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej
2. Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.1.1. Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań
 - 2.1.2. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie
 - 2.1.3. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych
 - 2.1.4. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym
 - 2.1.5. Techniki redukcji ryzyka kredytowego i polityka zabezpieczeń
 - 2.2. Ryzyko płynności
 - 2.3. Ryzyko stopy procentowej
 - 2.4. Ryzyko walutowe
 - 2.5. Ryzyko operacyjne
 - 2.6. Ryzyko braku zgodności
3. Instrumenty kapitałowe w portfelu bankowym
4. Fundusze własne
 - 4.1. Informacje podstawowe
 - 4.2. Wartość księgowa kapitałów
 - 4.3. Struktura funduszy własnych
5. Adekwatność kapitałowa
 - 5.1. Informacje ogólne
 - 5.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego
 - 5.3. Pozostałe wymogi kapitałowe
6. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

1. Wprowadzenie

1.1. Informacje ogólne o Banku

Łużycki Bank Spółdzielczy w Lubaniu z siedzibą 59-800 Lubań, ul. Spółdzielcza 10, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000080199. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000510043.

Bank pierwotnie działał pod nazwą Bank Spółdzielczy w Sulikowie. Realizując Uchwałę Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli z dnia 17.10.2008r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu postanowieniem z dnia 25.02.2009r. dokonał wpisu dotyczącego zmiany nazwy na Łużycki Bank Spółdzielczy w Lubaniu.

W 2012 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

- 1) Centrala Banku w Lubaniu.
- 2) Oddział Bogatynia.
- 3) Oddział Bolesławiec.
- 4) Oddział Jelenia Góra.
- 5) Oddział Leśna.
- 6) Oddział Lubań.
- 7) Oddział Siekierczyn.
- 8) Oddział Sulików.
- 9) Oddział Olszyna.
- 10) Oddział Zawidów.
- 11) Oddział Zgorzelec.
- 12) Punkt Obsługi Klienta w Bogatyni.
- 13) Punkt Obsługi Klienta w Platerówce.

1.2. Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008r. z późn. zmianami w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu oraz zapisów Polityki informacyjnej Łużyckiego Banku Spółdzielczego w Lubaniu dotyczącej adekwatności kapitałowej, przyjętej Uchwałą Zarządu Banku Nr 59/Z/2013 z dnia 25.04.2013r. zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 30/R/2013 z dnia 08.05.2013r.

Łużycki Bank Spółdzielczy prezentuje w niniejszym dokumencie i ogłasza w sposób dostępny jakościowe i ilościowe informacje dotyczące adekwatności kapitałowej.

Bank prezentuje wszystkie poniższe informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym. Informacje objęte wymogami Uchwały prezentowane są za okres od 01 stycznia 2012r. do 31 grudnia 2012r. Informacje ilościowe wyrażone są w tysiącach złotych (o ile nie wskazano inaczej).

W Banku obowiązują nowe przepisy w zakresie wyliczania wymogów kapitałowych (Bazylea II) zawarte w Uchwale nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010r., jak również w zakresie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego – tzw. filar Bazylei II, zawarte w Uchwale 258/2011 z dnia 04 października 2011r.

Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone komitety i komórki organizacyjne oraz pracownicy.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku.
3. **Komitet Zarządzania Ryzykami** inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Zarządzania Ryzykami”.
4. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”
5. **Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami.
6. **Audyt Banku Zrzeszającego** odpowiada za dokonanie kontroli procesów i metodyk zarządzania ryzykiem oraz zgodności procesu zarządzania ryzykiem z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku.
7. **Stanowisko audytu wewnętrznego** ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Stanowisko dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania Stanowiska kontroli wewnętrznej i audytu mogą zostać zlecone do realizacji przez odpowiednie służby Banku Zrzeszającego.
8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia zarządzania oraz polityki, instrukcje i regulaminy, obejmujące zidentyfikowane jednorodnie obszary ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie ryzyka, pomiar i monitorowanie, raportowanie, stosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

2.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe – jest to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza: ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji zaangażowań, ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem rezydualnym oraz stosuje określone techniki redukcji ryzyka kredytowego i politykę kredytową uwzględniającą założenia co do stosowanych zabezpieczeń.

W Banku obowiązuje scentralizowany model zarządzania ryzykiem kredytowym, w którym uczestniczą:

- 1) **Rada Nadzorcza** sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem kredytowym, ocenia jego adekwatność i skuteczność oraz nadzoruje realizację założeń Strategii zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku i jej zgodność ze strategią i Planem finansowym Banku.
- 2) **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania tym ryzykiem, monitorowanie skuteczności systemu oraz zatwierdzenie procedur i limitów ograniczających ryzyko kredytowe.
- 3) **Komitet Zarządzania Ryzykami** opiniuje projekty strategii i polityk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym, procedury pomiaru, raportowania i limitowania ryzyka kredytowego i limitów koncentracji.
- 4) **Komitet Kredytowy Banku** opiniuje transakcje kredytowe przekazywane do decyzji Zarządu oraz podejmuje decyzje w sprawie ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.
- 5) **Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz** – opracowuje projekty strategii i polityk, instrukcji, metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym oraz limitów ograniczających ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji zaangażowań a także monitoruje i zarządza ryzykiem kredytowym w Banku.
- 6) **Audyt Banku Zrzeszającego** – dokonuje kontroli procesów i metodyk zarządzania ryzykiem kredytowym, poprawności wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe oraz zgodności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku.
- 7) **Stanowisko Audytu Wewnętrznego** kontroluje i ocenia sprawność działania systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, dokonuje regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym, obowiązujących w Banku.
- 8) **pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych strategii, polityk, instrukcji, regulaminów i metodyk, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko kredytowe oraz raportowanie tych zdarzeń.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje następujące etapy:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego;
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity);
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka;
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka;
- 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym;
- 6) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
- 7) testy warunków skrajnych;
- 8) weryfikację przyjętych procedur;
- 9) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- 1) dywersyfikacji oraz monitorowania i raportowania ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji, związanego ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku:
 - a) wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - b) w ten sam sektor gospodarczy,
 - c) wobec tego samego produktu,
 - d) w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
- 2) monitorowania i raportowania jakości portfela (badanie szkodowości kredytów w poszczególnych segmentach klientów, branżach, itp.);
- 3) monitorowania i raportowania adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone w porównaniu do ich poziomu i wielkości wyniku finansowego;
- 4) analizy migracji ekspozycji pomiędzy poszczególnymi kategoriami ryzyka;
- 5) monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka;
- 6) monitorowania kredytów udzielanych „osobom wewnętrznym”;
- 7) przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
 - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - b) prawidłowym przepływie informacji,
 - c) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
 - d) nadzorze nad działalnością kredytową.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej polega na ustaleniu:

- 1) ryzyka wynikającego z sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy, będącego zarówno osobą fizyczną, jak i podmiotem gospodarczym;
- 2) ryzyka związanego z zawieraną transakcją kredytową;
- 3) ryzyka związanego z transakcją kredytową w trakcie jej trwania.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz sporządza miesięczne raporty dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem koncentracji) na potrzeby Zarządu, raporty prezentowane są Radzie Nadzorczej Banku na zasadach określonych w Instrukcji funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej w ŁBS.

Bank współpracuje z instytucjami zewnętrznymi oferującymi systemy wspomagające zarządzanie ryzykiem kredytowym. Korzystanie z systemów wymiany informacji ma na celu zwiększenie skuteczności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczych transakcji kredytowych i służy ocenie wiarygodności klientów.

Bank przeprowadza klasyfikację należności i dokonuje podziału wszystkich należności i zobowiązań pozabilansowych na kategorie ryzyka:

- 1) należności normalne;
- 2) należności pod obserwacją;
- 3) należności zagrożone, w tym: poniżej standardu, wątpliwe i stracone, stosując dwa podstawowe, niezależne od siebie kryteria:
 - 1) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek;
 - 2) kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Należności zagrożone

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych według kryterium terminowości, do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się w sposób automatyczny z wykorzystaniem systemu ewidencyjno-księgowego.

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych według kryterium ekonomiczno-finansowego, Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008r. (Dz.U. Nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami).

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do: kategorii „normalne” – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, kategorii „pod obserwacją”, grupy „zagrożone” w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznanym ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Informacja o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach Banku.

- należności od sektora niefinansowego:

Kategoria należności	01.01.2012r.	31.12.2012r.
Należności normalne	45 636 605,23	46 826 163,51
Należności pod obserwacją	2 482 851,71	2 306 895,99
Należności poniżej standardu	350 845,47	376 799,96
Należności wątpliwe	985 764,74	1 165 374,15
Należności stracone	1 547 663,00	1 519 478,07
Odsetki od należności normalnych	133 892,19	68 158,87
Odsetki od należności pod obserwacją	3 625,47	8 666,97
Odsetki od należności poniżej standardu	3 982,86	3 840,50
Odsetki od należności wątpliwych	48 948,50	52,94
Odsetki od należności straconych	360 166,29	514 419,62
Rezerwy na należności normalne	70 364,09	58 726,96
Rezerwy na należności pod obserwacją	10 280,65	13 636,22
Rezerwy na należności poniżej standardu	6 107,47	7 674,15
Rezerwy na należności wątpliwe	0,00	0,00
Rezerwy na należności stracone	438 204,69	372 890,69
Prowizje rozliczane ESP	494 771,08	451 677,70

Należności od sektora niefinansowego po uwzględnieniu zmiany klasyfikacji ekspozycji w wyniku inspekcji UKNF na dzień 31.12.2012r.

- należności od sektora niefinansowego:

Kategoria należności	01.01.2012r.	31.12.2012r.
Należności normalne	45 636 605,23	45 329 034,85
Należności pod obserwacją	2 482 851,71	1 891 257,82
Należności poniżej standardu	350 845,47	376 799,96
Należności wątpliwe	985 764,74	2 942 437,28
Należności stracone	1 547 663,00	1 655 181,77
Odsetki od należności normalnych	133 892,19	68 158,87
Odsetki od należności pod obserwacją	3 625,47	8 666,97
Odsetki od należności poniżej standardu	3 982,86	3 840,50
Odsetki od należności wątpliwych	48 948,50	52,94
Odsetki od należności straconych	360 166,29	514 419,62
Rezerwy na należności normalne	70 364,09	58 726,96
Rezerwy na należności pod obserwacją	10 280,65	13 636,22
Rezerwy na należności poniżej standardu	6 107,47	7 674,15
Rezerwy na należności wątpliwe	0,00	0,00
Rezerwy na należności stracone	438 204,69	372 890,69
Prowizje rozliczane ESP	494 771,08	451 677,70

- należności od sektora budżetowego bez odsetek:

Kategoria należności	01.01.2012r.	31.12.2012r.
Należności normalne	4 029 279,00	3 425 970,33
Należności pod obserwacją	-	-
Należności poniżej standardu	-	-
Należności wątpliwe	-	-
Należności stracone	-	-

Zmiana stanu wartości rezerw celowych w roku 2012:

	31.12.2011	31.01.2012	31.03.2012	30.06.2012	30.09.2012	31.12.2012
Rezerwy ogółem w zł	528.763,92	528.750,25	537.357,55	531.441,44	513.208,75	454.134,02
Stan rezerw celowych	445.646,93	447.832,89	460.093,38	455.374,03	440.762,75	383.508,05
Stan rezerw na zobowiązania pozabilansowe	3.807,02	1.607,39	1.774,20	1.607,44	566,03	1.206,00
Stan rezerw na pozostałe zobowiązania	79.309,97	79.309,97	75.489,97	74.459,97	71.879,97	69.419,97
Rezerwy utworzone	516.765,36	20.750,97	102.992,68	166.592,18	233.508,90	261.036,06
Rezerwy rozwiązane	479.113,91	19.976,54	93.610,95	162.363,46	204.756,04	287.110,29
Umorzenia/Spisanie w ciężar rezerwy	63.007,21	788,10	788,10	1.551,20	44.308,03	48.555,67

Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

2.1.1. Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów.

W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do: grupy klientów, produktów, branż i zabezpieczeń, zgodnie z Instrukcją „Zasady ustalania i monitorowania limitów koncentracji zaangażowań w Łużyckim Banku Spółdzielczym w Lubaniu” oraz z Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym.

Celem zarządzania limitami koncentracji jest:

- ograniczenie skłonności do nadmiernej ekspozycji na ryzyko wobec jednego klienta bądź grupy klientów powiązanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie,
- zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji podmiotowej ryzyka i alokacji środków finansowych,
- wskazanie poziomów minimalnych pułapów bezpieczeństwa,
- umożliwienie właściwej dywersyfikacji i segmentacji portfela kredytowego,
- umożliwienie oceny poziomu ryzyka i prawidłowego zarządzania aktywami.

Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

W 2012r. w Banku nie wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań.

Struktura zaangażowania kredytowego według branż wraz z obowiązującymi limitami na dzień 31.12.2012.

Symbol branży	Nazwa branży	Wysokość limitu % funduszy własnych ogółem	Stan na dzień 31.12.2012			
			Wartość limitu		Wykorzystanie	
			w tys. zł	w tys. zł	%	
	FUNDUSZE WŁASNE		7.090			
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	600	42.538	18.411	43,28%	
B	Górnictwo i wydobywanie	300	21.269	0	0,00%	
C	Przetwórstwo przemysłowe	300	21.269	2.798	13,16%	
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	300	21.269	0	0,00%	
E	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	300	21.269	2.275	10,69%	
F	Budownictwo	300	21.269	3.210	15,09%	
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	300	21.269	4.183	19,67%	
H	Transport i gospodarka magazynowa	300	21.269	5.157	24,25%	
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	300	21.269	2.403	11,30%	
J	Informacja i komunikacja	300	21.269	340	1,60%	
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	300	21.269	21	0,10%	
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	300	21.269	4.215	19,82%	
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	300	21.269	150	0,71%	
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	300	21.269	321	1,51%	
O	Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	300	21.269	5.055	23,77%	
P	Edukacja	300	21.269	550	2,59%	
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	300	21.269	1.467	6,90%	
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	300	21.269	46	0,22%	
S	Pozostała działalność usługowa	300	21.269	771	3,63%	
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	300	21.269	0	0,00%	
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	300	21.269	0	0,00%	

2.1.2. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie ma na celu zapewnienie bezpiecznej działalności Banku poprzez bieżące monitorowanie portfela tych ekspozycji, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów aktów normatywnych Banku i przepisów prawa powszechnego.

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie to proces obejmujący identyfikowanie, pomiar, monitorowanie i kontrolowanie oraz eliminowanie lub minimalizowanie tego ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie, obejmuje w szczególności następujące elementy:

- 1) określenie poziomu ryzyka kredytowego Banku w zakresie tych ekspozycji;
- 2) monitorowanie ekspozycji kredytowych i ich zabezpieczeń;
- 3) analizę wpływu zmian stóp procentowych na ryzyko transakcji kredytowej;
- 4) analizę struktury długoterminowych aktywów i pasywów Banku;
- 5) ocenę wpływu zmian cen nieruchomości na poziom ryzyka Banku;
- 6) wyznaczenie i monitorowanie maksymalnego poziomu wskaźnika LtV.

W pomiarze ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie Bank bierze pod uwagę w szczególności:

- 1) specyfikę produktową tych ekspozycji;
- 2) profil ekspozycji na ryzyko, uwzględniający cel kredytowania i charakterystykę kredytobiorców;
- 3) poziom łącznego zaangażowania klienta w Banku,
- 4) „wiek” ekspozycji,
- 5) stosowane zabezpieczenia i ich wartość,
- 6) informacje o zachowaniu kredytobiorców,
- 7) potencjalną wartość straty wynikającej z niedotrzymania warunków umowy kredytu,
- 8) istotność wpływu sytuacji finansowej dłużnika na wartość rynkową nieruchomości;
- 9) informacje o ekspozycjach kredytowych, których jakość zaczyna się pogarszać
- 10) poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe finansujące nieruchomości i zabezpieczone hipotecznie.

W Banku obowiązuje scentralizowany system zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie. Zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie oraz jego uczestników opisano w Polityce zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie.

2.1.3. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych

Bank monitoruje ryzyko kredytowe na jakie jest narażony w związku z zaangażowaniem w detaliczne ekspozycje kredytowe, określa poziom tego ryzyka oraz dokonuje jego analizy w celu weryfikacji poziomu ryzyka.

Bank nie posiada znaczącego zaangażowania z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych.

Celem zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku jest zapewnienie bezpiecznej działalności Banku, poprzez stałe monitorowanie portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów przepisów wewnętrznych Banku i przepisów prawa powszechnego.

Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych to proces identyfikowania, pomiaru, monitorowania i kontrolowania oraz eliminowania lub minimalizowania tego ryzyka, obejmujący w szczególności:

- 1) zarządzanie tj. organizację systemu zarządzania ryzykiem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 2) kontrolę ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 3) identyfikację, pomiar i akceptację ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zabezpieczenie detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 5) raportowanie;
- 6) relacje z klientami detalicznymi;
- 7) kontrolę wewnętrzną.

W Banku obowiązuje scentralizowany system zarządzania ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji kredytowych, którego uczestników oraz sposób funkcjonowania opisano w Polityce zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku.

2.1.4. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym

1. Przy badaniu istotności ryzyka rezydualnego, Bank ocenia typy przyjętych zabezpieczeń prawnych.
2. Bank stosuje tylko standardowe (typowe) formy zabezpieczeń (weksel własny in blanco lub poręczenie wg prawa wekslowego, poręczenie według prawa cywilnego lub według prawa wekslowego oraz przystąpienie do długu, zastaw rejestrowy, przewłaszczenie rzeczy ruchomych, blokada środków pieniężnych, kaucja, cesja wierzytelności, hipoteka na nieruchomościach, gwarancja, ubezpieczenie kredytu, oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji). W związku z tym Bank uznaje, że ryzyko rezydualne nie ma charakteru istotnego.
3. Ryzyko tych form zabezpieczeń jest uwzględnione przy wyznaczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka koncentracji zabezpieczeń.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań kredytowych wylicza się według następującego schematu:

1. Bank analizuje wykonanie limitów zaangażowań ekspozycji kredytowych, zgodnie z „Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym”.
2. W przypadku, gdy limity nie są przekroczone lub gdy wartość sumy przekroczeń wszystkich limitów o których mowa w ust.1 jest niższa niż 2% funduszy własnych Banku - wymóg kapitałowy wynosi 0.
3. Gdy jakkolwiek z przyjętych przez Bank limitów został przekroczony, Bank analizuje skalę przekroczenia danego limitu.
4. Wymóg wewnętrzny z tytułu ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych wynosi 8% sumy przekroczeń limitów, gdy wartość tej sumy jest większa niż 2% funduszy własnych Banku.

Nazwa branży	Wysokość limitu % funduszy własnych ogółem	Stan na dzień 31.12.2012r.		
		Wartość limitu	Wykorzystanie	
		w tys. zł	w tys. zł	%
FUNDUSZE WŁASNE		7.090		
Weksel własny in blanco lub poręczenie wg prawa wekslowego	600	42.538	16.228	38,15%
Poręczenie wg prawa cywilnego oraz przystąpienie do długu	600	42.538	5.106	12,00%
Zastaw rejestrowy	600	42.538	1.099	2,58%
Przewłaszczenie rzeczy ruchomych	600	42.538	951	2,24%
Blokada środków pieniężnych	600	42.538	18	0,04%
Kaucja	600	42.538	7	0,02%
Cesja wierzytelności	600	42.538	8.769	20,61%
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	600	42.538	2.677	6,29%
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałe	600	42.538	11.501	27,04%
Gwarancja	600	42.538	0	0,00%
Ubezpieczenie kredytu	600	42.538	648	1,52%
Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji	600	42.538	16.870	39,66%
Inne formy zabezpieczeń prawnych	600	42.538	353	0,83%

2.1.5. Techniki redukcji ryzyka kredytowego i polityka zabezpieczeń.

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

Ustanawiane zabezpieczenia powinny być adekwatne do:

- 1) rodzaju kredytu;
- 2) okresu kredytowania;
- 3) kwoty kredytu;
- 4) typowego i indywidualnego ryzyka kredytu, w tym ryzyka kredytowego klienta;
- 5) statusu prawnego kredytobiorcy.

Rodzaj, forma i jakość przyjętego zabezpieczenia musi być zaakceptowana przez osoby uprawnione do podejmowania decyzji kredytowych w jednostce organizacyjnej Banku.

Zabezpieczenie ekspozycji kredytowej powinno być zdywersyfikowane poprzez różne formy zabezpieczenia dla jednego kredytu i zróżnicowany przedmiot zabezpieczenia.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne źródło spłaty tej wierzytelności i jest czynnikiem dyscyplinującym kredytobiorcę oraz obniża koszty ryzyka kredytowego.

Prawidłowo dobrane i ustanowione zabezpieczenie ekspozycji kredytowej wpływa na obniżenie ryzyka kredytowego. Dobre zabezpieczenie:

- 1) ustanawiane jest bez dużego nakładu czasu i kosztów;
- 2) chroni Bank przed roszczeniami innych wierzycieli i osób trzecich;
- 3) pozwala na pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych;
- 4) umożliwia zmniejszenie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego;
- 5) jest niekosztowne, proste i szybkie w realizacji.

Umowa zabezpieczenia musi być wiążąca dla wszystkich stron i ważna we wszystkich właściwych jurysdykcjach, np. dokonanie rejestracji w odpowiednim rejestrze.

Bank jest zobowiązany posiadać pełną dokumentację potwierdzającą ustanowienie zabezpieczenia, w szczególności w przypadku:

- 1) hipoteki – odpis z księgi wieczystej z prawomocnym wpisem hipoteki na rzecz Banku;
- 2) zastawu rejestrowego – postanowienie sądu o dokonaniu wpisu do rejestrów zastawów, a w przypadku zastawu rejestrowego na wierzytelności dodatkowo potwierdzenie dłużnika wierzytelności o przyjęciu do wiadomości informacji o dokonany zastawie;
- 3) przelewu wierzytelności – potwierdzenie dłużnika wierzytelności o przyjęciu do wiadomości informacji o dokonany przelewie wierzytelności na rzecz Banku.

2.2. Ryzyko płynności

Płynność w Banku polega na zapewnieniu zdolności do wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań przez Bank w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia dodatkowych kosztów. Adekwatny poziom płynności, uwzględniający specyfikę prowadzonej działalności, oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do dostatecznej ilości środków finansowych, na poziomie zapewniającym pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów banków (deponenci i kredytobiorcy).

Płynność rozpatrywana jest w następujących horyzontach czasowych uwzględniających specyfikę działalności Banku:

- **płynność natychmiastowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie najbliższego dnia,
- **płynność bieżąca** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- **płynność krótkoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- **płynność średnioterminowa** – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
- **płynność długoterminowa** – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel, sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości.

W związku z powyższym, celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz mogące się pojawić potrzeby w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowań klientów.

Bank zarządza płynnością zgodnie z zasadami określonymi w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym w Łużyckim Banku Spółdzielczym w Lubaniu”, „Instrukcji zarządzania płynnością” oraz na podstawie Uchwały 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności. Ocena istotności ryzyka płynności oraz wyliczenie kapitału z tego tytułu prowadzona jest w procesie ICAAP. Uwzględniając strukturę bilansu, poziom aktywów płynnych oraz wielkość bazy depozytowej, Bank w 2012 roku przestrzegając ustalonych limitów nie alokował kapitału na ryzyko płynności.

Zespół Zarządzania Ryzykami monitoruje płynność finansową Banku na podstawie analiz:

1. Codziennie: monitoring bieżącej płynności, kalkulacja nadzorczych miar płynności,
2. Raz w tygodniu: analiza przepływu środków w okresie 1 tygodnia,
3. Miesięcznie: zestawienie luki płynności wraz z urealnieniem, stabilność bazy depozytowej Banku wraz z oznaczeniem osadu we wkładach podmiotów niefinansowych, zrywalność depozytów, koncentracja depozytów i kredytów, scenariusze sytuacji kryzysowych, test

warunków skrajnych w zakresie wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności, analiza wskaźników struktury bilansu Banku, analiza limitów zobowiązań pozabilansowych i długoterminowych oraz jakości obliża kredytowego,

Odbiorcą informacji jest Komitet Zarządzania Ryzykami, Główny Księgowy oraz Zarząd.

4. Kwartalnie: Kwartalne sprawozdanie z realizacji zarządzania ryzykami w ŁBS Lubań (w tym z realizacji zarządzania ryzykiem płynności)

Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych sprawuje bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności.

Zespół Zarządzania Ryzykami wykonuje zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka, oceną bieżącej i planowanej pozycji płynności płatniczej płynności w Banku.

Komitet Zarządzania Ryzykami ma charakter organu opiniodawczego i doradczego Zarządu.

Główny Księgowy wykonuje bieżące zadania związane z utrzymywaniem krótko-, średnio- i długookresowej płynności Banku. Przedmiotem działań związanych z utrzymywaniem płynności jest optymalne zarządzanie środkami Banku, w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywanie się Banku z zawartych umów (zarówno kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął) oraz utrzymania nadzorczych norm płynności.

Stanowisko audytu wewnętrznego sprawuje kontrolę nad przebiegiem procesu zarządzania ryzykiem płynności.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

2.3. Ryzyko stopy procentowej

1. W Banku występują cztery podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- 1) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko niedopasowania terminów zmian oprocentowania aktywów odsetkowych i pasywów odsetkowych, z uwzględnieniem pozycji pozabilansowych,
- 2) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z niedoskonałego powiązania (korelacji) stawek bazowych (rynkowych i podstawowej NBP) w oparciu o które wyznaczone jest oprocentowanie produktów w przypadku gdy ich przeszacowanie następuje w tym samym czasie,
- 3) ryzyko krzywej dochodowości – ryzyko polegające na zmianie relacji pomiędzy rynkowymi stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów przeszacowania, które może przyczynić się do nasilenia efektu niedopasowania terminów przeszacowania,
- 4) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z wpisanych w produkty oferowane przez Bank praw klienta do wcześniejszej spłaty należności (kredytu) lub wycofania zobowiązań (depozytu).

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymywał pozycję luki dla działalności złotowej i walutowej w ramach przyjętych limitów.

Ograniczanie ryzyka bazowego stopy procentowej i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych było prowadzone poprzez szybką reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

Aktualna oferta produktowa Banku oraz struktura aktywów i pasywów powoduje, że ryzyko opcji klienta można uznać za nieznaczące. Wynika to przede wszystkim z faktu, że po stronie pasywnej znaczna większość produktów depozytowych o stałej stopie procentowej jest przyjmowana na krótkie terminy - do 3 miesięcy. Natomiast w ramach działalności kredytowej Bank nie posiada produktów o stałej stopie procentowej, gdzie ryzyko stopy procentowej z tytułu opcji klienta jest największe.

Do głównych zadań Rady Nadzorczej w zakresie ryzyka stopy procentowej należy: zatwierdzanie strategii i generalnych zasad polityki Banku obejmujących m.in. profil działalności, wielkość możliwego do zaakceptowania ryzyka, w tym ryzyka stopy procentowej (tzw. „apetyt na ryzyko”), w trakcie przyjmowania planów strategicznych oraz rocznych planów finansowych, nadzorowanie przestrzegania przez Zarząd, wynikającego ze strategii Banku, zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą, dopuszczalnego profilu ryzyka Banku, w tym poziomu ryzyka stopy procentowej, nadzorowanie skuteczności procesu zarządzania Bankiem, z uwzględnieniem efektywności i trafności zatwierdzonych przez Zarząd: struktur organizacyjnych, linii podległości, zakresów odpowiedzialności kluczowych komórek Banku, systemu kontroli wewnętrznej, sprawdzanie, czy Zarząd przydzielił adekwatne środki techniczne (m.in. specjalistyczne aplikacje informatyczne), specjalistyczną kadrę i inne niezbędne środki do efektywnego zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Zarząd sprawuje bieżącą kontrolę nad efektywnością procesu zarządzania ryzykiem w ramach swoich uprawnień statutowych. W ramach procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej Zarząd: zatwierdza limity określające stopień narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej, w przedziale zgodnym ze strategią zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą, przyjmuje w cyklach miesięcznych ocenę oraz analizę ryzyka stopy procentowej i na jej podstawie podejmuje, w miarę potrzeby, odpowiednie decyzje operacyjne, kontroluje kształtowanie się parametrów związanych z ryzykiem stopy procentowej, odnosząc uzyskane wielkości do ustalonych limitów, przyjmuje prognozy podstawowych stóp referencyjnych, które stanowią będą podstawę do analizy ryzyka stopy procentowej, przekazuje Radzie Nadzorczej informacje zawierające w szczególności dane dotyczące: charakteru i stopnia narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej, możliwych odchyżeń wyniku odsetkowego Banku w zależności od kierunku i natężenia zmian stóp referencyjnych, poddaje ocenie stopień narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej z tytułu wprowadzenia nowych produktów kredytowych i depozytowych, wprowadza i regularnie ocenia skuteczność działania mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych sprawuje bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej.

Do zadań Zespołu Zarządzania Ryzykami i Analiz, w ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej, należy w szczególności: zbieranie danych z systemu księgowego oraz danych pomocniczych z pozostałej dokumentacji Banku, służących za podstawę przy analizie ryzyka stopy procentowej, monitorowanie przestrzegania limitów dotyczących ryzyka stopy procentowej oraz okresowe weryfikowanie adekwatności ustanowionych limitów, opracowanie raz w miesiącu raportu przedstawiającego pozycje Banku oraz wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz fundusze własne Banku, przedkładanie raportów z zakresu oceny ryzyka stopy procentowej na posiedzenia Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz posiedzenia Zarządu i Rady Nadzorczej, ocena oprocentowania produktów bankowych na tle kształtowania się stóp rynkowych oraz oferty konkurencyjnych banków na lokalnym rynku finansowym, okresowa ocena stosowanych w Banku „Zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej” oraz proponowanie ewentualnych zmian, weryfikacja zastosowanych metod pomiaru ryzyka stopy procentowej.

Komitet Zarządzania Ryzykami rekomenduje Zarządowi zasady polityki zarządzania stopą procentową, analizuje ryzyko stopy procentowej w cyklach miesięcznych oraz zawsze w przypadku wystąpienia zagrożenia dla wyniku finansowego i bezpieczeństwa Banku, w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego Komitetu, opiniuje propozycje zmian w strukturze aktywów i pasywów w taki sposób by ograniczyć poziom ryzyka stopy procentowej do granic wyznaczonych w limitach, koordynuje działania w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Stanowisko audytu wewnętrznego sprawuje kontrolę nad przebiegiem procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

2. Zmiana wyniku w okresie 12 m-cy od dnia 31.12.2012r:

Uwzględniając **ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania** aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, potencjalne zmiany dochodu odsetkowego na skutek zmian stóp procentowych są następujące (przy uwzględnieniu opóźnienia w czasie decyzji

Zarządu dot. zmiany oprocentowania aktywów i pasywów o 15 dni oraz przy wyłączeniu z analizy aktywów i pasywów z oprocentowaniem <2%):

- przy wzroście stóp procentowych o 1 pp. zmiana wyniku wyniesie 233,6 tys. zł - jest to efekt dodatniej luki w okresie 12 miesięcy, natomiast przy spadku stóp o tę samą wielkość zmiana wyniku wyniesie -233,6 tys. zł;
- przy założeniu spadku stóp procentowych o 2 pp. (*stress test*), zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -467,3 tys. zł;

2.4. Ryzyko walutowe

Uwzględniając strukturę bilansu Łużyckiego Banku Spółdzielczego w Lubaniu, ofertę produktową oraz profil klienta, istotne dla Banku ryzyka walutowe ograniczają się do ryzyka kursowego.

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia: struktura obrotów w zakresie operacji obciążonych ryzykiem walutowym, dopuszczalny stopień ekspozycji Banku na ryzyko walutowe, metody monitorowania i ograniczania ryzyka walutowego oraz organizację procesu zarządzania ryzykiem walutowym wraz z ustaleniem dopuszczalnego poziomu narażenia Banku na ryzyko walutowe.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem walutowym:

1. Rada Nadzorcza: akceptuje i dokonuje okresowego przeglądu poziomu podejmowanego ryzyka oraz systemu zarządzania ryzykiem w Banku, zapoznaje się okresowo z oceną systemu kontroli ryzyka rynkowego w Banku oraz przestrzegania limitów ekspozycji na ryzyko rynkowe, sprawuje ogólny i stały nadzór nad realizacją strategii zarządzania ryzykiem.
2. Zarząd Banku: zatwierdza struktury organizacyjne systemu zarządzania ryzykiem walutowym, zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem walutowym Banku, zatwierdza limity ryzyka walutowego, okresowo kontroluje poziom podejmowanego ryzyka walutowego, okresowo dokonuje oceny adekwatności systemu zarządzania ryzykiem walutowym oraz wielkości limitów ryzyka w kontekście przyjętych celów finansowych Banku.
3. Komitet Zarządzania Ryzykami: opiniuje obowiązujące w Banku regulacje wewnętrzne dotyczące ryzyka walutowego, opiniuje wysokość limitów dla ryzyka walutowego, opiniuje strategię zarządzania ryzykiem walutowym w Banku.
4. Główny Księgowy: odpowiada za bieżące zarządzanie ryzykiem walutowym, w ramach przyznanych limitów oraz odpowiada za bieżące monitorowanie pozycji walutowej Banku w ciągu każdego dnia roboczego, w celu bieżącego zarządzania pozycją walutową.
5. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz: dokonuje dziennego monitoringu wykorzystania limitów, kontroluje przestrzegania ustalonych limitów, jak również zgodność ich działań z przyjętym profilem ryzyka, przygotowuje i analizujeienne raporty dotyczące wyników pomiarów ryzyka walutowego, określa pozycje walutowe oraz oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego przy pomocy przyjętego w Banku modelu, opracowuje zasady pomiaru i kontroli ryzyka walutowego w Banku oraz dokonuje ich aktualizacji, przedkłada propozycje limitów pozycji walutowych, sporządza raporty i sprawozdanie zgodnie z obowiązującą Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej.
6. Zespół Rachunkowości Księgowej i Rozliczeń (w zakresie operacji walutowych): odpowiada za poprawne rozliczenie i zaksięgowanie transakcji walutowych zawieranych z Departamentem Skarbu Banku BPS oraz otrzymanych i wysyłanych za pośrednictwem Banku BPS przekazów w obrocie dewizowym, rozlicza operacje walutowe uznające i obciążające rachunek Nostro Banku w Banku obsługującym, dokonuje analizy zgodności stanu sald na rachunkach Nostro Banku.

Obowiązujące regulacje nadzorcze nakładają na Bank konieczność utrzymywania wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe w sytuacji posiadania otwartej pozycji walutowej całkowitej w wysokości przekraczającej 2% funduszy własnych.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z uchwałą KNF w sprawie wyznaczania wymogów kapitałowych banków.

Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.

Bank kształtował pozycję walutową w ramach limitu otwartej pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2% funduszy własnych, dostosowując operacyjnie zajmowaną pozycję w danej walucie obcej do kształtowania się kursu złotego.

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut).

2.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne - ryzyko poniesienia straty - wynikające z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- 1) zmniejszenia potencjalnie grożących strat zarówno finansowych jak i niefinansowych,
- 2) utrzymania ryzyka operacyjnego na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie, gwarantującym funkcjonowanie Banku bez konieczności uruchamiania planów, awaryjnych w bieżącej działalności,
- 3) zapewnienia polepszenia bezpieczeństwa klientów i własnego Banku oraz wzrost zaufania klientów do Banku,
- 4) obniżenia kosztów i zapewnienie bardziej niezawodnej działalności Banku jako całości.
- 5) poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej,
- 6) wzrost wiarygodności Banku jako instytucji zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie, oraz redukcję ryzyka operacyjnego.

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez rejestrację zdarzeń operacyjnych w systemie operacyjnym Novum Bank Enterprise NOE – moduł „Rejestr Incydentów ryzyka Operacyjnego” z podziałem na kategorie zdarzeń operacyjnych.

Raportowanie informacji w zakresie ryzyka operacyjnego odbywa się miesięcznie – informacja przekazywana dla Komitetu Zarządzania Ryzykami, Zarządowi Banku, kwartalnie – sprawozdanie dla Rady Nadzorczej w ramach „Kwartalnego sprawozdania z realizacji zarządzania ryzykami”.

Ryzyko operacyjne jest monitorowane we wszystkich obszarach działania Banku i ma na celu rozpoznanie, wczesne wykrycie ryzyka, ustalenie profilu oraz zapobieganie negatywnym skutkom.

Struktura organizacyjna w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym:

1. Rada Nadzorcza: sprawuje nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, zatwierdza dokumenty strategiczne w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz strukturę organizacyjną powołaną w celu zarządzania tym ryzykiem.
2. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację strategii, polityk oraz regulaminów i instrukcji w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, wprowadza strukturę organizacyjną w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem operacyjnym, przedkłada Radzie Nadzorczej okresową informację na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne, wprowadza wartości progowe akceptowanego poziomu ryzyka operacyjnego.
3. Komitet Zarządzania Ryzykami na podstawie wyników prac analitycznych prowadzonych w Zespole Zarządzania Ryzykami i Analiz ocenia poziom ryzyka operacyjnego w skali Banku. Ponadto: rekomenduje Zarządowi Banku wartości progowe akceptowanego poziomu ryzyka operacyjnego, ocenia skalę zagrożenia w sytuacjach kryzysowych i rekomenduje Zarządowi Banku podejmowanie działań ograniczających skutki zrealizowanego ryzyka operacyjnego, Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku raporty na temat poziomu ryzyka operacyjnego oraz informacje o najpoważniejszych zagrożeniach związanych z występowaniem ryzyka operacyjnego, inicjuje działania zmierzające do optymalizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku.
4. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz opracowuje i aktualizuje metodyki zarządzania ryzykiem operacyjnym określonej przez system aktów normatywnych definiujących proces zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz sposoby realizowania tego procesu, inicjuje wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym, prowadzi analizy profilu i monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego Banku, opracowuje standardowe analizy i raporty dla potrzeb Komitetu Zarządzania Ryzykami i kierownictwa jednostek i komórek organizacyjnych Banku oraz inne wskazane przez Radę Nadzorczą, Zarząd Banku lub Komitet

Zarządzania Ryzykami, a także sprawozdania wynikające z obowiązku informacyjnego wobec uprawnionych instytucji zewnętrznych.

5. Stanowisko audytu wewnętrznego nadzoruje metodykę zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz dokonuje przeglądów poprawności realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

Kierownictwo jednostek oraz komórek organizacyjnych Banku na podstawie wyników analiz poziomu ryzyka operacyjnego zarządza ryzykiem operacyjnym podległych jednostek podejmuje działania ograniczające potencjalne zagrożenia w obszarze ryzyka operacyjnego oraz łagodzące negatywne skutki zrealizowania tego ryzyka, wspiera Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz w identyfikowaniu profilu ryzyka operacyjnego Banku poprzez udzielanie informacji o głównych potencjalnych zagrożeniach operacyjnych w ich obszarach odpowiedzialności.

Pracownicy wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku wyznaczeni przez swoich przełożonych zobowiązani są do przekazywania informacji o incydentach i zdarzeniach operacyjnych.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyznaczany jest metodą podstawowego wskaźnika BIA, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 14 do Uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010r.

2.6. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności jest to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank.

Celem pośrednim jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania. Realizacja tych celów jest przestrzegana poprzez wprowadzenie w Banku procedur, umożliwiających identyfikację monitorowanie, pomiar, raportowanie oraz kontrolowanie ryzyka, na które może być narażony w wyniku nieprzestrzegania wewnętrznych lub zewnętrznych regulacji.

W procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza sprawująca nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności.
2. Zarząd Banku sprawujący główną funkcję zarządczą w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Banku sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych.
3. Komitet Zarządzania Ryzykami zajmujący się opiniowaniem zagadnień związanych z ryzykiem braku zgodności.
4. Stanowisko ds. organizacyjnych odpowiedzialne za zadania związane z zapewnieniem zgodności tj. prowadzenie rejestru regulacji wewnętrznych i ich zmian, organizowanie przepływu informacji w sprawie zmian przepisów wewnętrznych i zewnętrznych, organizowanie szkoleń.
5. Radca prawny dokonujący weryfikacji jakości dokumentacji zewnętrznej (obejmującej dokumenty opracowane przez Bank i przekazywane klientom, kontrahentom i osobom trzecim).
6. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, sporządzający raporty ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności.
7. Kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych pełniący kontrolę funkcjonalną,
8. Wszyscy pracownicy Banku, odpowiedzialni za przestrzeganie procedur wewnętrznych Banku oraz kontrolę bieżącą na zajmowanym stanowisku pracy.

Nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku sprawuje Rada Nadzorcza. Kontrolę przebiegu procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności przeprowadza Stanowisko audytu wewnętrznego.

Raportowanie skutków ryzyka braku zgodności odbywa się w cyklach półrocznych. Raport sporządza Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz i przekazuje dla Komitetu Zarządzania Ryzykami, Zarządu Banku. Rada Nadzorcza otrzymuje roczną informację w tym zakresie .

3. Instrumenty kapitałowe w portfelu bankowym.

Na dzień 31.12.2012r. Łużycki Bank Spółdzielczy posiada następujące aktywa finansowe:

- akcje BPS S.A. o wartości 449.515 zł,
- akcje BDM S.A. Bielsko-Biała o wartości 3.600 zł,
- udziały w Spółdzielni Mieszkaniowej w Lubaniu o wartości 4.000 zł,
- certyfikaty depozytowe Banku BPS S.A o wartości 150.000 zł
- udziały w Rejestrze Rzetelności Kredytowej Sp. z o.o. o wartości 3.000 zł

Na udziały RRK Bank utworzył rezerwę na deprecjację w kwocie 3.000 zł.
Wartość księgowa akcji BDM S.A na dzień 31.12.2012r. wynosiła 2.058 zł.

4. Fundusze własne

4.1. Informacje podstawowe

Fundusze własne Banku ujmuje się w księgach rachunkowych w podziale na: fundusze podstawowe i uzupełniające.

Fundusze podstawowe Banku obejmują wpłacony fundusz udziałowy i fundusz zasobowy oraz pozycje pomniejszające fundusze podstawowe tj. wartości niematerialne i prawne, straty z lat ubiegłych.

Fundusze uzupełniające Banku obejmują fundusz z aktualizacji wyceny i zobowiązania podporządkowane, które za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zostały zaliczone do funduszy uzupełniających Banku.

Fundusz udziałowy tworzony jest z wpłaconych, przez członków banku, udziałów.

Fundusz zasobowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu oraz kwot wpisowego.

Fundusz z aktualizacji wyceny obejmuje fundusz aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych.

Zysk netto stanowi zysk wynikający z rachunku zysków i strat za okres, za który jest sporządzone sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy zarówno w części bieżącej jak i odroczonej.

4.2. Wartość księgowa kapitałów

Kapitały Banku na dzień 31 grudnia 2012 r. składały się z następujących rodzajów funduszy:

- 1) Fundusz udziałowy w wysokości 344 tys. zł,
- 2) Fundusz zasobowy w wysokości 5.588 tys. zł,
- 3) fundusz z aktualizacji środków trwałych w wysokości 83 tys. zł,
- 4) pożyczki podporządkowane w wysokości 330 tys. zł

Łączna wartość kapitałów Banku na dzień 31.12.2012 r. wyniosła 6.336 tys. zł.

4.3. Struktura funduszy własnych

Bank zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe utrzymywał na koniec 2012 r. fundusze własne na poziomie 7.090 tys. zł, pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka. W skład funduszy własnych wchodziły poniższe elementy:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość (w tys. zł)	Struktura (w %)
I.	Fundusze własne podstawowe	5.932	83,67%
1.1	Fundusz udziałowy	344	4,85%
1.2	Fundusz zasobowy	5.588	78,82%
1.3	Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-9	-0,13%

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość (w tys. zł)	Struktura (w %)
1.3.1	Wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej	-9	-0,13%
1.4	Pozycje powiększające fundusze podstawowe	754	10,63%
1.4.1	Wynik w trakcie zatwierdzania	754	10,63%
II.	Fundusze własne uzupełniające	413	5,83%
2.2	Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	83	1,17%
2.3	Pożyczki podporządkowane	330	4,66%
III.	Fundusze własne	7.090	100,0%

5. Adekwatność kapitałowa.

5.1. Informacje ogólne

W procesie wyznaczania wymogów kapitałowych w Banku uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza: zatwierdza cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego i planowania kapitałowego oraz pozostałych rodzajów ryzyka, dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii i polityk zarządzania ryzykiem w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem kapitałowym w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo – nie rzadziej niż raz w roku - przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat zasad wyznaczania wymogów kapitałowych oraz informuje o wysokości współczynnika wypłacalności w cyklach i w zakresie określonych w Instrukcji funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad utrzymaniem wymogu kapitałowego dostosowanego do akceptowanego poziomu ryzyka i dokonuje oceny przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego Banku.
2. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wdrożenie i funkcjonowanie zasad wyznaczania wymogów kapitałowych, dba o zgodność tych zasad z regulacjami zewnętrznymi. Zarząd Banku dokonuje przeglądu i oceny poprawności i utrzymania wymogów kapitałowych na odpowiednim poziomie nie rzadziej niż raz w roku.
3. Zespół sprawozdawczości ma za zadanie zaliczanie ekspozycji kredytowych do odpowiednich klas i przyporządkowanie im odpowiednich wag ryzyka, obliczanie minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka Filaru I NUK oraz sporządzanie informacji zarządczej w zakresie wysokości współczynnika wypłacalności, której cykl i zakres określony jest w Instrukcji funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej.
4. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz wyznacza wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka Filaru II NUK oraz sporządza kompleksową informację na temat adekwatności kapitałowej banku dla Zarządu i dla Rady Nadzorczej, zgodnie z Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej. Zespół ma obowiązek dokonywania w cyklach rocznych przeglądów procesu szacowania wymogów wewnętrznych i prezentowanie wyników tego przeglądu Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.
5. Komitet Zarządzania Ryzykami opiniuje informacje na temat adekwatności kapitałowej banku oraz wyniki przeglądów procesu szacowania wymogów wewnętrznych.
6. Stanowisko audytu wewnętrznego ma za zadanie kontrolę i ocenę poprawności wyznaczania wymogów kapitałowych z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Bank może zlecać zadania audytu wewnętrznego merytorycznej komórce Banku Zrzeszającego na podstawie odrębnie zawartej umowy.

W ramach Filaru I Nowej Umowy Kapitałowej Bank ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyka zidentyfikowane w procesie oceny adekwatności kapitałowej, dokonany według zasad dla Filaru I w odniesieniu do:

- 1) ryzyka kredytowego – z zastosowaniem metody standardowej do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych,
- 2) ryzyka rynkowego – związanego ze skalą działalności dewizowej,
- 3) ryzyka operacyjnego – z zastosowaniem metody wskaźnika bazowego do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

Bank nie prowadzi działalności handlowej, w związku z tym wyznacza wymogi kapitałowe wyłącznie dla portfela bankowego.

W ramach Filaru II Bank dokonuje oceny wszystkich rodzajów ryzyka bankowego uznanych za istotne oraz weryfikuje poziom wymogu kapitałowego wynikający z Filaru I.

Ryzyko istotne – ryzyka wymienione w uchwale nr 258/2011 KNF, które występują w działalności Banku. Istotność ryzyk, ich występowanie i wpływ na wynik finansowy bada się w ramach zarządczego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Na podstawie corocznego ww. przeglądu za ryzyka istotne, tj. wymienione w uchwale 258/2011 KNF, które występują w Banku uznaje się: kredytowe (w tym rezydualne i koncentracji), rynkowe ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe oraz stopy procentowej w księdze bankowej, operacyjne (w tym braku zgodności), płynności, kapitałowe, biznesowe, będące pochodną pozostałych ryzyk, wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej.

Stosowane w Banku kryteria istotności ryzyk:

- a. ilościowe – stosowane w stosunku do ryzyka kredytowego oraz ryzyka operacyjnego, liczone jako udział wymogów kapitałowych, obliczonych w Filarze I NUK z tytułu ww. ryzyk w funduszach własnych. Jako istotne określa się ryzyko, na które Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na poziomie wyższym niż 2% funduszy własnych Banku.
- b. jakościowe – w przypadku pozostałych ryzyk, które nie powodują wymiernych strat dla banku, nie wymagają tworzenia wymogów kapitałowych Bank przyjmuje kryterium jakościowe, tj. uznaje ww. ryzyka za istotne na podstawie przyjętej strategii, skali i złożoności działalności.

5.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został ustalony na podstawie metody standardowej. Ekspozycje kredytowe zostały zakwalifikowane do następujących klas ryzyka:

Opis ekspozycji	Nominał	Waga ryzyka
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	15.489.475	0%
Ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego	6.477.661	20%
Ekspozycje wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	161.910 4.022.422	50% 100%
Należności wobec instytucji (banki)	1.133.000 13.303.320 515.500 508.140	0% 20% 50% 100%
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	13.452.672	100%
Ekspozycje detaliczne	38.094.809	75%
Ekspozycje przeterminowane	799.441 575.708	100% 150%
Ekspozycje pozostałe	2.945.780 4.678.501	0% 100%

5.3. Pozostałe wymogi kapitałowe

Wymogi kapitałowe Banku na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na dzień 31.12.2012 przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Wartość
Ryzyko kredytowe	4.298.234 zł
Ryzyko rynkowe	0
Ryzyko operacyjne	858.432 zł
Całkowity wymóg kapitałowy	5.156.666 zł
Fundusze własne	7.089.617 zł
Współczynnik wypłacalności	11,00

6. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń.

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze, zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF znajdują się w załączonej Polityce ustalania zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Informacje o sumie wypłaconych w 2012r. wynagrodzeń Członkom Zarządu w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF.

w tys.

zł

Lp.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość:
1.	Suma wypłat stałych składników wynagrodzeń Członkom Zarządu Banku	324
1.1.	Ilość Członków Zarządu, którzy otrzymali ww. wynagrodzenie	3
2.	Suma wypłat zmiennych składników wynagrodzeń Członkom Zarządu Banku – premia za wyniki Banku płatna w gotówce	41
	Część wypłacona	25
	Część odroczone	16
2.1.	Ilość Członków Zarządu, którzy otrzymali ww. wynagrodzenie	2
3.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z Członkami Zarządu	56
3.1.	Ilość Członków Zarządu, którzy otrzymali ww. wynagrodzenie	1
3.2.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	56
4.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2012r. stosunku pracy z Członkami Zarządu	0
4.1.	Ilość Członków Zarządu, którzy otrzymali ww. wynagrodzenie	0
4.2.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0

Lubań, dnia 04.07.2013 r.

Sporządził: Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz

Zaaprobował:

Lp.		Stanowisko	Imię i nazwisko	Data zaaprobowania	Podpis
1.	Dane o charakterze ilościowym, które podlegają weryfikacji z danymi wynikającymi z rocznego sprawozdania finansowego Banku	Główny Księgowy Banku	Teresa Starzyńska		
2.	Weryfikacja w ramach systemu kontroli wewnętrznej	Stanowisko Audytu Wewnętrznego	Grażyna Robecka		
3.	Członek Zarządu nadzorujący komórkę organizacyjną sporządzającą informację	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych	Artur Najwer		

Zatwierdził:

Zarząd Łużyckiego Banku Spółdzielczego w Lubaniu